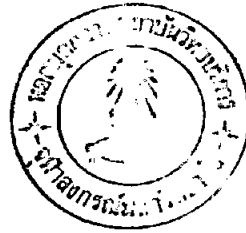

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในโลกปัจจุบัน ความเจริญก้าวหน้าทางวัตถุ การคมนาคม และเทคโนโลยี นานาชนิด ทำให้การติดต่อสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็วและสะดวกสบายยิ่งขึ้น ภาษาอังกฤษในฐานะที่เป็นภาษากลางซึ่งใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างนานาประเทศ จึงทวีความสำคัญขึ้นเรื่อย ๆ นอกจากนี้ตำราทางวิชาการส่วนใหญ่ก็เขียนเป็นภาษาอังกฤษแทบทั้งสิ้น การศึกษาในระดับสูงยังคงให้ความสำคัญแก่ภาษาอังกฤษอยู่ ดังที่ กานดา ณ ถลาง (2515: 56) ได้กล่าวไว้ว่า

การที่จะรู้วิชาการอย่างลึกซึ้งและกว้างขวางออกไป จำเป็นต้องอาศัยผู้รู้ ซึ่งเป็นชาวต่างชาติเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ทั้งหลาย โดยเฉพาะในวิชาการชั้นสูง จำเป็นต้องใช้ศัพท์เทคนิคที่เป็นภาษาอังกฤษเป็นส่วนใหญ่ เพราะยังไม่มีการแปลศัพท์นั้น ๆ เป็นภาษาไทย ควดยเหตุนี้ระบบการศึกษาของไทย จึงให้ความสำคัญแก่การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

อย่างไรก็ตาม การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ทั้งนี้ปัญหาสำคัญประการหนึ่ง คือ ปัญหาเกี่ยวกับครูผู้สอน เพราะการเรียนการสอนจะมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้น ครูนับเป็นผู้มีบทบาทสำคัญ เป็นอันดับแรก ดังจะเห็นได้จากรายงานการสัมมนาเกี่ยวกับเป้าประสงค์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการสอนภาษาต่างประเทศที่ได้สรุปไว้ตอนหนึ่งว่า

การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง จะต้องปรับปรุงพร้อมกันทั้งระบบมิใช่ปรับปรุงเพียงบางส่วน โดยเฉพาะผู้สอน จะต้องมีการฝึกอบรมผู้สอนทั้งในดานุุกรรมวิธีการสอน ,แนะนำการทำเอกสารประกอบการสอน มิฉะนั้นไม่ว่าหลักสูตรจะดีอย่างไร หากผู้สอนไม่ได้รับการพัฒนาไปพร้อม ๆ กันควดย ก็จะทำให้หลักสูตรเหล่านั้นไม่สัมฤทธิ์ผล (ทพวงมหาวิทยาลัย 2522: 42)

ครูผู้สอนและวิธีสอน จึงนับว่า มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ครูผู้สอนนอกจากจะต้องเป็นผู้มีความรู้ในตัวภาษาอังกฤษเป็นอย่างดีแล้ว ยังต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นอย่างดีด้วย แต่ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา แม้จะมีการนำวิธีสอนภาษาอังกฤษแบบต่าง ๆ มาใช้หลายวิธี แต่การเรียนการสอนภาษาอังกฤษก็ยังไม่ได้รับผลดีเท่าที่ควร ทั้งนี้จะเห็นได้จากการที่ผู้กล่าวว่าการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยล้มเหลว เพราะนักเรียนที่จบการศึกษาออกไปแล้ว ไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ สำหรับความเห็นของผู้วิจัยถึงแม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงวิธีสอนเพียงไรก็ตาม หากครูผู้สอนไม่เข้าใจวิธีการสอนเหล่านั้นดีพอ ก็ย่อมไม่สามารถจัดการเรียนการสอนให้ประสบผลสำเร็จได้

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ตระหนักถึงข้อบกพร่องในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ผ่านมา จึงได้มีการปรับปรุงหลักสูตร โดยกำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นวิชาเลือกแทนที่จะเป็นวิชาบังคับ ทั้งในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา อย่างไรก็ตาม แม้ว่าภาษาอังกฤษจะไม่เป็นวิชาบังคับในหลักสูตรอีกต่อไป แต่บทบาทและความสำคัญของภาษาอังกฤษก็มิได้ลดน้อยลง ทั้งนี้เพราะโรงเรียนต่าง ๆ ยังคงจัดการสอนภาษาอังกฤษให้แก่นักเรียนเช่นเดิม เนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่มองว่าการให้บุตรหลานของตนเรียนภาษาอังกฤษอยู่

ในหลักสูตรภาษาอังกฤษปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการได้เน้นถึงการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการนำไปใช้มากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตประจำวัน ในการประกอบอาชีพ และในการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป ดังที่กระทรวงศึกษาธิการ (2520: 23) ได้กำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ไว้ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนได้สำรวจและพัฒนาความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเองในด้านภาษาอังกฤษ
2. เพื่อให้มีความรู้และทักษะเบื้องต้นในการใช้ภาษาอังกฤษอันจะเป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพและการดำรงชีพ
3. เพื่อให้มีความรู้และทักษะเบื้องต้นในการใช้ภาษาอังกฤษอันเป็นพื้นฐานที่จะศึกษาภาษาอังกฤษในระดับสูงขึ้นไป

4. เพื่อให้วิธีการเรียนรู้ มีนิสัยในการใฝ่หาความรู้และทักษะต่อไป
5. เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในวัฒนธรรมของประเทศอื่นอันจะนำไปสู่ความเข้าใจอันดีระหว่างกัน

สำหรับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 กระทรวงศึกษาธิการ (2523: 40) ได้กำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรภาษาอังกฤษไว้ดังนี้

1. ให้มีพัฒนาการในด้านความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อสื่อสารอย่างถูกต้องและเหมาะสมตามกาลเทศะ
2. เพื่อฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน ให้ใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตประจำวัน ในงานอาชีพ และการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นตามวัยและศักยภาพของผู้เรียน
3. ให้มีพัฒนาการในการอ่านและการฟัง เพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ และเพื่อพัฒนาความรู้สึกนึกคิด
4. เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในวัฒนธรรมของชนชาติเจ้าของภาษาอันจะนำไปสู่ความเข้าใจอันดีระหว่างกัน

จากจุดประสงค์ของหลักสูตรภาษาอังกฤษดังกล่าว จะเห็นได้ว่า การสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ดังกล่าวมาแล้ว จึงต้องมีการจัดการเรียนการสอนตามแนวการสอนใหม่ขึ้น คือ แนวการสอนเพื่อการสื่อสาร (The Communicative Approach) ซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่จะเน้นการเรียนภาษาเพื่อสื่อความหมายเป็นสำคัญ โดยเน้นหน้าที่ (Function) ของโครงสร้างต่าง ๆ ของภาษาเพื่อให้ได้ประโยชน์ในการสื่อความหมาย,

เมื่อหลักสูตรและแนวการสอนเปลี่ยนไปเช่นนี้ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษก็จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อการสอนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร จึงจะสามารถจัดการเรียนการสอนได้บรรลุตามจุดประสงค์ของหลักสูตร สำหรับการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูภาษาอังกฤษต่อแนวการสอนเพื่อการสื่อสารนี้ ยังไม่ปรากฏว่า มีผู้ใดทำการวิจัยมาก่อน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาดูว่า ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จะมีความ

คิดเห็นและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวการสอนเพื่อการสื่อสารนี้อย่างไร และครูผู้สอนภาษาอังกฤษใน ส่วนกลางและส่วนภูมิภาคมีความคิดเห็น และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวการสอนเพื่อการสื่อสารแตกต่างกันหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตร ตำราเรียน และจัดการอบรมแก่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนในประเทศให้มากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวการสอนเพื่อการสื่อสารกับสภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวการสอนเพื่อการสื่อสารของครูภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวการสอนเพื่อการสื่อสารของครูภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาในส่วนกลางและภาคต่าง ๆ ในส่วนภูมิภาค
4. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวการสอนเพื่อการสื่อสารของครูภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาในส่วนกลางและภาคต่าง ๆ ในส่วนภูมิภาค

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวการสอนเพื่อการสื่อสารของครูภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาในส่วนกลางและภาคต่าง ๆ ในส่วนภูมิภาคแตกต่างกัน
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวการสอนเพื่อการสื่อสารของครูภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาในส่วนกลางและภาคต่าง ๆ ในส่วนภูมิภาคแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความคิดเห็นและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวการสอนเพื่อการสื่อสารของครูภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาทั้งในส่วนกลางและภาคต่าง ๆ ในส่วนภูมิภาคในปีการศึกษา 2525 เท่านั้น

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีความเที่ยงและความตรง สามารถใช้สำรวจความคิดเห็นของครูภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร
2. แบบสอบ ที่สร้างขึ้นมีความเที่ยงและความตรง สามารถใช้ทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสารจากหนังสือ วิทยานิพนธ์ และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบและแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบ (Test) ขึ้น 1 ชุด เพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูภาษาอังกฤษ เกี่ยวกับแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร เป็นแบบสอบแบบเลือกตอบ (Multiple Choice) และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ช่วยตรวจสอบความเหมาะสม หลังจากนั้นจึงนำแบบสอบไปทดลองใช้กับครูภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร จำนวน 50 คน แล้วนำมาหาความเที่ยงของแบบสอบ และวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อเพื่อหาอำนาจจำแนกและระดับความยากของแบบสอบสำหรับใช้ในการวิจัยต่อไป
3. สร้างแบบสอบถามขึ้น 1 ชุด โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ถามเกี่ยวกับสถานการณ์ภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบกำหนดคำตอบให้เลือก (Check list)

ส่วนที่ 2 ถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูต่อการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสารในค่านต่าง ๆ เช่น ความเหมาะสมกับ สภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย เมื่อคำนึงถึงหลักสูตร แบบเรียน ระเบียบวัดผลของกระทรวงศึกษาธิการ การนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และในการศึกษาต่อ ตลอดจนในการประกอบอาชีพเป็นต้น เป็นแบบสอบถามแบบมาตรา ส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

ส่วนที่ 3 ถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended)

นำแบบสอบถามไปให้ครูทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ช่วยตรวจสอบ ความเหมาะสมของกระทงคำถาม หลังจากนั้น จึงนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครู ภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากรจำนวน 20 คน แล้วนำมาหา ความเที่ยงของแบบสอบถามและปรับปรุงแก้ไขสำหรับใช้ในการวิจัยต่อไป

4. นำแบบสอบถามและแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปใช้กับตัวอย่างประชากร ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 90 แห่ง โดยติดต่อขออนุญาตใช้แบบสอบถามจาก หัวหน้าสถานศึกษาแต่ละแห่ง เพื่อขอความร่วมมือครูผู้สอนภาษาอังกฤษประมาณโรง-เรียนละ 10 คน ช่วยตอบแบบสอบถามและแบบสอบถาม

5. นำข้อมูลที่ได้รับมาได้มาวิเคราะห์ โดยคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความคิดเห็นรวมทั้งความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับแนวการสอนเพื่อการสื่อสารโดยการทดสอบค่า F แล้วนำเสนอในรูปตาราง ผสมบทความ

6. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลและข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ของการวิจัย

1. เป็นแนวทางในการอบรมและเพิ่มพูนความรู้แก่ครูภาษาอังกฤษให้เหมาะสมกับแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร

2. เป็นแนวทางแก่ผู้บริหาร ผู้จัดทำหลักสูตร และผู้แต่งตำรา ในการปรับปรุงหลักสูตร ตำราเรียน และจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่จะปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น
4. เป็นแนวทางในการวิจัยเกี่ยวกับแนวการสอนเพื่อการสื่อสารต่อไป

คำจำกัดความในการวิจัย

ความคิดเห็น หมายถึง ความคิด หรือความรู้สึกลึกเฉพาะตัวของครูที่แสดงออกต่อคำถาม ซึ่งไม่เป็นการถูกหรือผิด

ครูภาษาอังกฤษ หมายถึง ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

มัธยมศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (ม.5 และ ม.ศ.5 ในปีการศึกษา 2525) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

แนวการสอนเพื่อการสื่อสาร หมายถึง แนวการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย